

© Werner Krüper

2012 EFID Díjak

'A demenciával élők minőségi élete a közösségben'

The
ATLANTIC
Philanthropies

 King Baudouin
Foundation
Working together for a better society

Robert Bosch **Stiftung**

NEF

**Az Európai Alapítvány Demencia Kezdeményezése (EFID)
Európai Díjak 2012:
"A demenciával élők minőségi élete a közösségben"**

2011 márciusában alapítványok egy csoportja, a The Atlantic Philanthropies, a Fondation Médéric Alzheimer, a King Baudouin Foundation és a Robert Bosch Stiftung a NEF segítségével egyesítették erőiket és a demencia megítélésének javítása és a szolidaritás helyi szintű ösztönzése céljából elindították a 'A demenciával élők minőségi élete a közösségben – Európai Alapítványok' Demencia Kezdeményezés Díjat. A Kezdeményezés átfogó célja javítani a demenciával élő emberek és gondozóik életminőségét.

A társadalmi integrációt támogató legjobb helyi kezdeményezések páneurópai díjrendszeren keresztül történő megjutalmazásával az EFID célja, hogy bátorítsa a demenciával kapcsolatos tudatosságépítés szempontjából releváns projekteket. Egy független bizottság 10 projektet választott ki a projektenként maximum 10.000 eurós díj átadására.

A sikeres pályázatokat összesen 81 támogatható projekt közül választották ki. A bírálóbizottság 10 ösztönző projektnek adott át díjat. A jelölteket társadalmi innováció, projekt-hatékonyság, hatás és az eredmények fenntarthatósága szempontjából értékelték. A projektek különböző európai országokból származnak és kiválasztásukban 'környezeti jelentőségük' is szerepet játszott. Az EFID célja, hogy a demenciával kapcsolatos tudatosság építésében kevésbé fejlett Európa területein is ösztönözze a kezdeményezéseket, ezért az ezévi díjazottak között számos "kezdő ország", valamint a demenciával kapcsolatos munkák komolyabb hagyományával rendelkező ország egyaránt szerepel.

Az alapítványok tudják, hogy a demenciával élők gondozásának teljes felelősségét nem lehet kizárólag az informális és a hivatásos gondozói szektorra hárítani. A demenciával élők jobb életminősége érdekében a helyi civil társadalom részvételére is szükség van, méghozzá nem csak a tájékoztatás és oktatás, vagy a demenciával kapcsolatos alternatív, kiegyensúlyozottabb nézetek közvetítésével, hanem azzal is, hogy az emberek helyi szinten is felelőséget vállaljanak a demenciával élők társadalmi integrációjában és támogatásában.

Tisztelettel meghívjuk Önt, hogy az EFID kezdeményezéssel kapcsolatos híreket és fejleményeket kövesse a NEF honlapján www.nef-europe.org.

Az EFID kezdeményezés 'Az aktív időskor és a generációk közötti szolidaritás éve 2012' elnevezést kapta az Európai Bizottságtól.

A 2012-es EFID DÍJAZOTTAK

1. *Bistrot Mémoire*, Szervezet : *Bistrot Mémoire*, Franciaország

Projektleírás

Az első Bistrot Mémoire 2004. januárjában alakult Rennes-ben. Azóta ez az eszme Franciaország területén további 41 közösségben valósult meg. Az ötletet közösen fejlesztette ki egy intézményekből és önkéntesekből álló csoport. Később egy demenciával élő személyekből és gondozóikból álló igazgatótanácsot is alakítottak. A Bistrot Mémoire helyszíne egy népszerű belvárosi bisztró, amely hetente egyszer szeretettel várja a demenciával élőket és gondozóikat. Rennes-ben hetente körülbelül 25 szakember és önkéntes vesz részt a találkozón. A Bistrot Mémoire-ban az emberek érzéseiket és élményeiket osztják meg és társadalmi kapcsolatokat építenek. Ez nem egy információs központ, bár tájékoztatást is nyújt. Küldetése, hogy a demenciával élők számára egy kellemes helyszínt biztosítson, fejlessze az emberek toleranciáját, megváltoztassa a demenciával kapcsolatos közvéleményt, támogassa a gondozókat, megakadályozza a családi hálózatban fellépő válságokat és megváltoztassa a szakmai gyakorlatot.

Amiért a projekt díjat kapott

A Bistrot Mémoire különleges hangulatot teremt, ahol a demenciával élők a közösség részeként kifejezhetik önmagukat. A projekt szemlélete és küldetése, valamint az elgondolás sikere egyaránt meggyőzték a bírálóbizottságot. Gyorsan terjedt Franciaország szerte, méghozzá az projekt eredeti minőségének és küldetésének sérelme nélkül.

2. *Az Enger Alzheimer's Counselling Centre*, Szervezet: *Generationen Treff Enger*, Németország

Projektleírás

Együtt és egymástól megtanulni egymást kezelni volt a projekt rangidős szakértőinek célja. Ez a vezérelv indult útjára, hogy megerősítse az Enger városában működő hálózatokat és a fiataloknak és időseknek egyaránt részvételi lehetőséget kínáljon a társadalmi fejlődésben. A projekt lehetővé teszi, hogy a demenciával élők az élet aktív részesei lehessenek és kapcsolatot teremtsenek demencia nélkül élő társaikkal. Az Enger városában megvalósított projekt csak a helyi közösség, boltosok és helyi hatóságok támogatásával válhatott sikeressé.

Amiért a projekt díjat kapott

A demencia elszigeteltséget és elutasítást von maga után. Ennek orvoslására a Generationen Treff Enger a demenciával élők számára teremt lehetőséget, hogy különböző tevékenységek során a város többi lakóját is megismerjék. Ez a látszólag nagyon egyszerű kezdeményezés a sok szereplő részvételének köszönheti sikerét. Mélyreható változásokat ösztönöz a demenciával élők megítélésében.

3. Alzal House, Szervezet: Associazione per la Ricerca Neurogenetica o.n.l.u.s., Olaszország

Projektleírás

Az Alzal House egy Alzheimer kórban szenvedő betegek és családjaik számára létrehozott közösségi napközi otthon Olaszország déli részén, a calabriai Lamezia Terme-ben. 2002-ben nyitotta meg kapuit, mint Lamezia Terme első felnőtt gondozóotthona, ma pedig a tevékenységek széles skáláját kínálja, mint például kézműveskedés, önismereti tevékenységek, szervezett kirándulások és rövid utazások, csoportos találkozók és családoknak nyújtott támogatás. Minden korcsoport - fiatalok, felnőttek és idősek – részvételét bátorítja, ezzel is segítve a generációk közötti hatékony kommunikációt, miközben biztosítja a betegek erősebb integrációját a közösségbe.

Amiért a projekt díjat kapott

A döntőbizottság nagyra értékelte a projekt erős kapcsolati koncepcióját. Az Alzal House megerősíti a család, közösség, hitközség, barátok és kollégák által kiépített természetes kapcsolati rendszereket, miközben a fiatalabb generációk bevonására is különös hangsúlyt fektet. A közösség bevonása révén a demenciával élők a közösség részesei maradnak, ezáltal csökkenthető a demenciával élők és családjaik által Dél-Európa sok területén ma is gyakran tapasztalt kirekesztettség és megbélyegzett státusz.

4. Közösen a demencia-barát Bruges-ért!, Szervezet: Expertisecentrum Dementie Foton, Bruges, Belgium

Projektleírás

Ez egy hosszú távú tudatosság-építési projekt, amelyben minden érintett partner, mint az egészségügyi szolgáltatók, társadalmi-kulturális egyesületek, helyi vállalkozások (pl. éttermek, boltok), oktatási intézmények, köz- és magán szolgáltatók (pl. rendőrség) felhívást kaptak, hogy akár egyénileg, akár összefogás révén aktívan hozzájáruljanak a demencia-barát közösség kialakításához. A projekt célja, hogy áthassa a várost és szervezeteit, s ezáltal olyan légkört teremtsen, amelyben az egész közösség viseli a demencia felelősségét. A vállalt kezdeményezések közé tartoznak például egy honlap létrehozása, egy ingyenes 'demencia tájékoztató' terjesztése, a demenciáról szóló alapfokú workshop-ok szervezése és az elveszett személyek felkutatásáról szóló eljárásrend elkészítése.

Amiért a projekt díjat kapott

Foton a helyi közösség számos szereplőjét (üzleteket, oktatási intézményeket, kulturális szervezeteket és a rendőrséget) be tudta vonni tevékenységébe. A teljes lakosság ily módon történő érzékenyvé tétele lehetővé teszi a stigmatizálás elleni hatékony küzdelmet és bátorítja a demenciával élőkkel történő együttműködést. Végző soron Foton munkája olyan fontos értékekre épül, mint a demenciával élőkkel történő találkozások során tanúsított tisztelet, tolerancia és őszinteség.

5. *Együtt jobb, mint egyedül!* Szervezet: Leben mit Demenz – Alzheimergesellschaft Kreis Minden – Lübbecke e.V, Németország

Projektleírás

Az elmúlt évtized során különböző támogatási formák alakultak ki a térségben demenciával élők és családjaik megsegítésére (pl. szakosodott demencia szolgálatotatósi központok, átmeneti gondozás, napközi gondozás, gondozó támogató csoportok). Azonban e projekt elindítása előtt nem léteztek kifejezetten a demencia korai szakaszaiban lévők számára szervezett programok. A projekt összetevői a kéthetente találkozó támogató csoportok, egy sport program és havi egy alkalommal szervezett valamilyen egyéb tevékenység. Egy önkéntesekből álló hálózat született, melynek célja segíteni a demenciával élők bevonását. Minden önkéntes rendelkezik demenciához kapcsolódó szakmai háttérrel, vagy konkrétan erre a feladatra kapott szakképzést.

Amiért a projekt díjat kapott

A bírálóbizottság azért találta ezt a projektet a díjra érdemesnek, mert a demencia korai szakaszaiban lévő személyek számára kínált kéthetes rendszerességű támogató csoport és a sport program innovatív megközelítést jelent. Az ilyen jellegű, önkéntesek segítségével működő támogató program remek példája, hogy miként javíthatjuk a demenciával élők életminőségét.

6. *Demencia Kampány, Szervezet: Connexia – Gesellschaft für Gesundheit und Pflege – gGmbH, Ausztria*

Projektleírás

A Demencia Kampány a demenciával élők számára a közéletben és a társadalmi életben való részvételt megengedő körülményeket kíván kialakítani Vorarlbergben. Támogatjuk a demenciával élők és családjaik számára barátságosabb környezetet kialakítani szándékozó közösségeket. 2008 óta (96-ból) 23 mintaközösség (és Vorarlberg lakosainak majdnem 60%-a) csatlakozott hozzánk. Szeretnénk a lakosságot tájékoztatás (pl. sajtókapcsolatok és –konferenciák, prospektusok, események, filmek, művészeti kiállítások, iskolai és ovodai foglalkozások) és oktatás (pl. környékbeli segítők, rendőrök, eladók, buszsofőrök, banki alkalmazottak) segítségével ország szerte demenciára érzékenyebbé és tudatosabbá tenni.

Amiért a projekt díjat kapott

A Connexia Gesellschaft für Gesundheit und pflege – gem GmbH korlátozott anyagi erőforrások mellett sikeresen mozgósított számos Vorarlberg körüli közösséget a demencia világot övező stigmatizálás elleni küzdelemre. Ez a mintaértékű megközelítés a civil társadalom minden szereplőjét bevonja, az Action Demenz in Germany szakértelmére támaszkodik, miközben eredeti és hatékony programokat dolgoz ki.

7. *Fiatalkori demenciával élők és családjaikat segítő szolgálat, Szervezet: YoungDementia UK, Egyesült Királyság*

Projektleírás

A YoungDementia UK a diagnózistól a halált követő időszakig bezárólag a fiatalkori demenciával élők és családjaik komplex igényeit kielégítő integrált szolgáltatásokat nyújt. Egy képzett támogató munkatárs partnerként dolgozik a demenciával élő személlyel, akivel bizalmon alapuló kapcsolatot épít, a közösségükben elérhető kiválasztott tevékenységeket oszt meg és arról gondoskodik, hogy a jelenlegi élete kiteljesedjen. A rugalmas támogatás a család körülményeihez alkalmazkodik, a tájékoztatást, gyakorlati és lelki útmutatást is ideértve. Az elszigetelődés elkerülésére egy havonta megrendezett élénk kávéházi program mindenki számára befogadó közösséget bátorít. A jól bevált gyakorlatot honlapjukon (www.youngdementiauk.org) keresztül más fiatalkori demenciával élőket segítő szolgáltatókkal is megosztják, valamint más szervezetek számára modellezik a módszert.

Amiért a projekt díjat kapott

A bírálóbizottság különös figyelmet szentel a fiatalkori demenciával élők és családjaik igényeit kielégítő, különösen a szakterületükön kiemelkedő teljesítményt nyújtó szolgáltatóknak. Az ilyen konkrét és egyénreszabott támogatásnak köszönhetően a YoungDementia UK jelentősen javítja az általuk szolgált családok életminőségét és képessé teszi a helyi közösségeket, hogy kezdeményezéseket indítsanak egy elfogadóbb szellemű közösség kialakítása érdekében. A 30 és 65 év közötti korosztály és családjaik szükségleteihez igazodik, azon segítve őket, hogy a demenciával együtt minél teljesebb életet éljenek.

8. *Alzheimer's Disease International párosítási programja, Szervezet: Foundation Compassion Alzheimer Bulgaria, Bulgária*

Projektleírás

Az Alzheimer's Disease International párosítási programja az ADI tagok főkevékenységeihez nyújt támogatást. A 3 éves párosítási adományok köszönhetően a Foundation Compassion Alzheimer Bulgaria az alábbi eredményeket érte el: 1) megvalósította a szervezet kialakításának stratégiai tervét, 2) felépítette és kiképezte csapatát és önkénteseit, 3) megnyitotta szófiai képviseleti irodáját, 4) kidolgozta és megkezdte a szófiai és varnai Alzheimerrel élők családjainak nyújtott innovatív szociális szolgáltatásait (támogatói központok, pszichológiai és jogi tanácsadás), 5) önszervező csoportokat indított, 6) megszervezte az Alzheimer kávéház programot, 7) évente információs és lobbikampányokat szervez.

Amiért a projekt díjat kapott

Egy olyan országban, ahol az egészségügyi, szociális, közrend és integrációs demencia politika még csak most fejlődnek ki, a civil szektor hajlandóságát is el kell ismerni. A Compassion Alzheimer Bulgaria Foundation egy hatalmas programot indított a köztudat tudatosítására és az első, a demenciával élőket és családjaikat segítő szolgálatok kialakítására. Egy szervezetnek egy másik ország szervezetével történő párosítása elősegíti a demenciával élők által sokszor tapasztalt kirekesztettség elleni küzdelemben szerzett tapasztalatok átadását.

9. *Eltűnt Személyek, Szervezet: HEKLA helyi rendőrség, Belgium*

Projektleírás

Ez a projekt egy 2006-ban indított alulról jövő kezdeményezés. Célja az elkóborolt vagy megszökött demenciával élő személyek megfelelő kezelése. Az öt körzetet (HEKLA-t) lefedő helyi rendőrség vállalta a projekt felelősségét és összehozta az összes érintett helyi szereplőt, ideértve az ápolási és idősek otthonait, illetve a kórházakat. Aláírtak egy közös egyezményt, melynek célja, hogy hatékony eljárásrendet nyújtson a fiatal és demenciával élő eltűnt személyek kezelésére. Mivel a gyorsaság nagyon fontos e sérülékeny személyek megtalálásában és biztonságos hazajuttatásában, a partnerek megállapodtak, hogy aktívan támogatják a helyi rendőrséggel történő szakmai kommunikációt. Ebbe beletartozik, hogy gyors hozzáférést kell biztosítani az eltűnt személy jól dokumentált aktájához, ideértve a személyes adatokat és a az 'utolsó észlelés pontját'. Az optimalizált kommunikációs eljárás bevezetése óta az eltűnt betegek átlagosan 2 órán belül megtalálhatók. A projektet már nyolc másik belga helyi rendőrállomás is átvette.

Amiért a projekt díjat kapott

Ez a projekt egy nagyon fontos problémát kezel sikeresen és az erős közösségi hálózatra épít. Biztonságosabb környezetbe helyezi a demenciával élőket, akik immár gyors és célirányos beavatkozásra, megértő szakemberekre és biztonságos hazatérésre számíthatnak. Az emberek szabad mozgása iránti igényre is jó megoldást kínál, mivel gyakori az a kollektív érzés, hogy korlátozni kellene a demenciával élők mozgási szabadságát. A projekt a gondozóknak és családtagoknak is nagyobb biztonságérzetet ad. A bírálóbizottság nagyra értékelte, hogy a projekt módszertanát és eszköztárát más földrajzi térségekben és más helyi rendőrállomásokon is könnyű bevezetni.

10. *Oficinas Terapêuticas, Szervezet: Associação ProfundaMente, Portugália*

Projektleírás

Az Oficinas Terapêuticas egy 2004-ben, egy lisszaboni magánintézményben elindított projekt. A projekt lényege arra a gondolatra összpontosít, hogy a demencia diagnózis felállításának pillanatából az érintett személy általában elveszíti személyi státuszát. Ez a gyenge önértékelést kialakító emberekre is igaz. A projekt célja az önbecsülés átértékelése, csökkent értelmi képességek mellett is több autonómia, valamint régi és új képességek fejlesztése révén. A projekt munkája számos művész és kézműves, illetve közösségi intézmény (pl. múzeumok) terápiás közreműködése által valósul meg.

Amiért a projekt díjat kapott

A ProfundaMente célja, hogy különböző tevékenységek segítségével értékké tegye a demencia diagnózist kapott emberek képességeit. Célja kettős: először, hogy segítsen nekik visszanyerni önbecsülésüket, másodsor, hogy megváltoztassa a demenciával társított előítéleteket. A lisszaboni múzeumokkal és parkokkal kialakított együttműködések különösen ösztönzően hatnak a második célkitűzés elérésében.